

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Účinnosť od: 01.09.2025

Vypracovala: Ivana Šperlová

OBSAH

1. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu
 - a) Priestorová desegregácia
 - b) Organizačná desegregácia
 - c) Sociálna desegregácia
2. Ciele a vízia
3. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie
4. Podpora a spolupráca
5. Očakávané výsledky
6. Zdroje financovania
7. Komunikácia a zdieľanie výsledkov

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Materská škola má vypracované štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, ktoré boli prerokované na pedagogickej rade.

Materská škola kladie dôraz na vytváranie bezpečného, rovného a rešpektujúceho prostredia pre všetky deti bez rozdielu etnického, jazykového, náboženského či sociálneho zázemia. Opatrenia proti segregácii sú premietnuté do školského poriadku a každodennej praxe školy, pričom sa dôsledne rešpektujú princípy rovnakého zaobchádzania. V pedagogickej činnosti a organizácii školy je uplatňovaný prístup „všetci spolu“, čím sa zabraňuje akémukoľvek vedomému alebo nevedomému oddeľovaniu detí. Deti zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a z marginalizovaných rómskych komunít (MRK) sú plnohodnotnou súčasťou kolektívu a sú zapájané do všetkých aktivít – výchovno-vzdelávacích, zážitkových, kultúrnych aj komunitných. Škola využíva ľudský, empatický a individuálny prístup – učitelia aktívne vytvárajú vzťah s každým dieťaťom i jeho zákonným zástupcom. Osobitná pozornosť je venovaná novoprijatým deťom, ktoré prichádzajú do predškolského prostredia prvýkrát.

a) Priestorová desegregácia:

- Rovnaký prístup všetkých detí a zákonných zástupcov do priestorov školy.
- Rovnaká kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu pre všetky deti.
- Zastúpenie detí v triede je v súlade s ich etnickým, národnostným a sociálnym pôvodom.

b) Organizačná desegregácia:

- Denný program neumožňuje separáciu detí.
- Rovnaké vzdelávacie štandardy (učebné osnovy) pre všetky deti.
- Rovnaký prístup k materiálnemu vybaveniu a vzdelávacím pomôckam.
- Rovnaké možnosti zúčastňovať sa na aktivitách a súťažiach.

c) Sociálna desegregácia:

- Všetkým záujemcom o dochádzku je venovaný individuálny prístup.
- Aktivity školy sú otvorené všetkým deťom bez rozdielu.
- Aplikácia inkluzívnych podporných opatrení pre deti zo SZP.
- Zohľadňovanie osobnej a rodinnej situácie pri hodnotení detí.
- Individuálny prístup pri prekonávaní jazykových a hygienických bariér.

Identifikované nedostatky:

- **Nízka úroveň spolupráce s rodičmi z marginalizovaných skupín** – pretrvávajú kultúrne a sociálne bariéry.
- **Neúplné využívanie dostupných metodických materiálov a školení** – existuje priestor na lepšie využitie podporných nástrojov a vzdelávaní od NIVAM, ŠPÚ, neziskových organizácií.

II. Ciele a vízia

Vízia:

Materská škola, ktorá vytvára podmienky, aby každé dieťa naplnilo potrebu uznania, humánneho prístupu, úcty aj zodpovednosti.

Ciele:

- Individuálny prístup k deťom a podpora psychickej odolnosti.
- Rovnaké zaobchádzanie a spravodlivý prístup k potrebám detí.
- Podpora participácie detí a rodičov na živote školy.
- Trvalé inkluzívne opatrenia (nie jednorazové aktivity).
- Rovnoprávnosť a možnosť rozhodovania primeraná veku.
- Podpora identity dieťaťa a jeho spokojnosti so sebou samým.
- Budovanie bezpečného a podporného prostredia.
- Posilňovanie medziľudských vzťahov a komunity.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Zamerané na dieťa, rodičov a zamestnancov školy:

1. Rešpektovanie práv všetkých detí a zákonných zástupcov.
2. Vytváranie pozitívnej klímy v kolektíve.
3. Dôvera medzi rodičmi a zamestnancami školy.
4. Prístup k dieťaťu cez pochopenie, empatiu a trpezlivosť.
5. Alternatívna komunikácia, gestá, symboly, komunikačné knižky.
6. Posilňovanie schopností detí v tom, čo im ide dobre.
7. Prezentovanie zmien v MŠ zrozumiteľným spôsobom.
8. Zníženie sa na úroveň dieťaťa (fyzický kontakt, pohľad, úsmev).
9. Vnímanie neverbálnych signálov a ich konzultácia s rodičmi.
10. Pokojné, rešpektujúce vyjadrovanie zo strany zamestnancov.
11. Príprava detí na zmeny, denné činnosti v prístupnej forme.
12. Podávanie informácií rôznymi spôsobmi (ústne, vizuálne, osobne).

Oblasť	Opatrenia	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Vzdelávanie zamestnancov	Školenie k téme inkluzívneho vzdelávania a desegrácie	Účasť na webinároch, školeniach organizovaných NIVAM, ŠPÚ, ...	Riaditeľka školy, pedagóg	06/2026
Spolupráca s rodičmi	Informačné stretnutia	Organizácia interkultúrnych podujatí, besiedok,	Triedna učiteľka	1× ročne

		preklad materiálov pre rodičov		
Podpora diverzity	Tvorivé dielne s multikultúrnym zameraním	Zapojenie detí aj rodičov – zamerané na rôzne kultúry	Pedagogický tím	1× ročne

IV. Podpora a spolupráca

Identifikácia partnerov

Pre zabezpečenie efektívnej implementácie štandardov dodržiavania zákazu segregácie škola nadväzuje spoluprácu s odbornými inštitúciami a organizáciami, ktoré podporujú inkluzívne vzdelávanie a sociálnu integráciu žiakov. Medzi kľúčových partnerov patria:

- **NIVAM** – poskytuje metodickú podporu a odborné vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov.
- **Neziskové organizácie** – organizácie zamerané na podporu marginalizovaných skupín a detí so znevýhodnením, ktoré poskytujú odborné poradenstvo, vzdelávacie materiály a psychosociálnu podporu.
- Miestna samospráva a sociálne služby – pre koordináciu komplexnej podpory rodín a detí.

Zapojenie rodičov a komunity

Zapojenie rodičov a širšej komunity je nevyhnutné pre vytváranie inkluzívneho a otvoreného školského prostredia. Konkrétne opatrenia zahŕňajú:

- Organizovanie informačných stretnutí pre rodičov, zameraných na informovanie o štandardoch zákazu segregácie a aktuálnych opatreniach školy.
- Podpora otvoreného dialógu a získavanie spätnej väzby od rodičov na zlepšenie inkluzívnych postupov školy.
- Spolupráca s miestnymi organizáciami pri organizovaní aktivít podporujúcich vzájomné spoznávanie a integráciu všetkých detí.
- Využitie školských informačných kanálov (sociálne siete, nástenky) na pravidelné zdieľanie informácií o uplatňovaní štandardov a inkluzívnych aktivitách.
-

V. Očakávané výsledky

Výsledky, ktoré škola očakáva ako dôsledok realizácie plánu:

- Zvýšený záujem o materskú školu zo strany zákonných zástupcov a jej maximálne kapacitné naplnenie.

- Spokojnosť rodičov, vyjadrená ústne, písomne alebo prostredníctvom spätnej väzby (dotazníky, stretnutia).
- Spokojnosť a psychická pohoda detí, ich aktívne zapájanie sa do výchovno-vzdelávacieho procesu a podujatí školy.
- Zvýšená motivácia a spokojnosť pedagogických a nepedagogických zamestnancov, najmä v oblasti vzdelávania, spolupráce a komunitnej práce.
- Zvýšená účasť detí zo SZP a MRK na všetkých školských aj mimoškolských aktivitách.
- Aktívne využívanie podporných opatrení nielen formálne, ale ako reálny nástroj podpory detí.
- Zvýšenie odborných a interkultúrnych kompetencií zamestnancov školy prostredníctvom školení, metodických príručiek a praxe.
- Zlepšenie komunikácie a spolupráce s rodičmi z marginalizovaných skupín, vrátane navýšenia ich účasti na živote školy.

VI. Zdroje financovania

Ludské zdroje:

- Externí partneri (napr. lektori školení z NIVAM, pracovníci neziskových organizácií).

Materiálne a metodické zdroje:

- Metodická príručka desegregácie (MŠVVaM SR, 2024).
- Materiály z portálov Spolu • Together • Jekhetane, Vzdelávanie 21. storočia, a z organizácií ako Človek v ohrození.

Financovanie:

- Vlastné zdroje školy.
- Žiadosť o granty z národných projektov podporujúcich inklúziu (napr. z výziev MŠVVaM SR, NIVAM).
- Možnosť zapojenia sa do programu „Plán obnovy a odolnosti“ – komponent 6.

VII. Komunikácia a zdieľanie výsledkov

Interná komunikácia:

- Porady pedagogického zboru zamerané na desegregáciu.
- Oboznámenie nových zamestnancov so štandardmi ako súčasť adaptačného procesu.

Externá komunikácia:

- Informovanie rodičov o pláne prostredníctvom sociálnych sietí a osobných stretnutí.
- Výveska v priestoroch školy s vyznačenými cieľmi a pokrokom.

Spätná väzba:

- Zber názorov od rodičov a komunity prostredníctvom anonymných dotazníkov.
- Otvorené fórum pre rodičov raz ročne.

Prerokované na pedagogickej rade dňa 26.08.2025

V Turčeku, dňa 26.08.2025

Ivana Šperlová
riaditeľka školy